

יב א מ"י פ"ד מהלכות
אסורי ביאה הלכה
י"ג טו"ט ע"ד כ"י רמ"ט
ספ"ק ג:
יב ב מ"י ט"ט ע"ט ט"ט
ספ"ק ג:
יב ג טו"ט ע"ט ט"ט ספ"ק ה:
בזר ד טו"ט ע"ט ט"ט ספ"ק ו:
בזר ה טו"ט ע"ט ט"ט ספ"ק ז:
יז ו מ"י פ"ח מה"ל יבוס
הל' י טו"ט ע"ט ט"ט ספ"ק
קטו ספ"ק ח:
יח ז טו"ט ע"ט ט"ט ס"י
קטו ספ"ק ח:

אשת אביו. הן ברייתא כרבי אליעזר אבל רבי עקיבא פליג עליה ואמר אשת אביו ושרי אחות אביו וה"ג פוסקין כר' עקיבא דר' אליעזר שמותי הוא ומיהו [א] יש ליחבר כרבי אליעזר: **נשא אשה** ובתה. זנשאן כשהוא והן בנכריות איירי כמו שמדקדק בקונטרס ועוד יש לדקדק מדתני כונס אשת ואי ישראל איירי הוה ליה למימר יקיים אחת: **אשה** ובתה. וה"ה אשה ואחותה מן האם או אשה ובת אשה אבל האב דהיינו שאר האב פשיטא שאין מוילא ושמה לכתחלה לא יכנס או שמה כיון שאין האיסור בא אלא ע"י קידושין אף לכתחלה יכנס כדאמרין שמוט בלשון אהו מאמו ולא גורין משום אחי הנוול אחריו לפי הקונט': **מותר באשת אחיו מאי לאו** הנסבה כשהוא גר. מימה לר"י דלמאי שרינן כשהוא גר הא לעיל גורין בלחומי מאמו משום דלמאי לאחלופי הכא נמי וכ"מ כיון שהוא ע"י קידושין לא גורין והא חמותו דע"י קידושין וקמי דאסור וי"ל דלמאי חמותו דע"י קידושין עלמנו אבל אשת אחיו דע"י קידושין אחיו הוא ועוד דלמאי אחיו זי אחיו לא שכיחא אבל אמנה ובתה שכיחא אהדדי אי נמי חמותו נקראת על שמו דקרו לה חמתיה דפלגיא אבל אשת אחיו לא מיקריא אשת אחי פלוני:

ק"ש זה איסורא. מימה דמ"מ מאי משני אכתי איכא כרת דלא מיעטה הכתוב אלא משריפה כדאמרין לעיל (דף טז: ו) ו"ל דמ"מ כיון דקליש איסורא לא רזו חכמים לגזור בגרים לאחר מיתה כיון דאף מחיים שריא מן הדין וא"ת לאבני דלמך בהאשה רבה (ס"ט) דלא שרי רבי עקיבא חמותו לאחר מיתה מאי איכא למימר וי"ל דלאבני ודאי ליכא מאן דמני מותר בחמותו:

מקצתן אחיו. ברייתא היא ור"ח גריס ת"ר: **כתב**

מן האב יקיים אחות האם מן האם ויציא מן האב רבי מאיר אומר ויציא וחכמים אומרים איקיים שהיה רבי מאיר אומר כל ערוה שהיא משום שאר האם ויציא משום האב יקיים ומותר באשת אחיו (ב) מאמו ובאשת אחי אביו ושאר כל העריות מותרות לו לאיתווי אשת האב נשא אשה ובתה כונס אחת ומוציא אחת לכתחלה לא יכנס ימתה אשתו מותר בחמותו ואיכא דתני אסור בחמותו קתני מיהת מותר באשת אחיו מאי לאו דנסבה אחיו כשהוא גר לא דנסבה כשהוא עובד כוכבים מאי למימרא מהו דתימא ליגזור כשהוא עובד כוכבים אמו כשהוא גר קמ"ל אמר מר נשא אשה ובתה כונס אחת ומוציא אחת לכתחלה לא יכנס השתא אפוקי מפיק לכתחלה מביעיא התם קאי והכי קאמר הך דאמור רבנן יקיים לכתחלה לא יכנס מתה אשתו מותר בחמותו ואיכא דתני אסור בחמותו מאן דאמר כר' ישמעאל וחדא כר' עקיבא מאן דאמר כר' ישמעאל דאמר חמותו לאחר מיתה באיסורא קיימא וגבי גר גזרו ביה רבנן ומאן דשרי כרבי עקיבא דאמר חמותו לאחר מיתה קלש ליה איסורא וגבי גר לא גזרו ביה רבנן: **מתני'** חמש נשים שנתערבו ולדותיהן הגדילו התערובות ונשאו נשים ומתו ארבעה חולצין לאחת ואחד מייבם אותה הוא ושלשה חולצין לאחת ואחד מייבם נמצאו ארבע חליצות וייבום לכל אחת ואחת: **גמ'** ודוקא מיחלץ והדר יבומי אבל יבומי ברישא לא דקפנע ביבמה לשוק מאי הוא ושלשה חולצין לאחת דלא תימא ליבמינהו חד לכולהו אלא כל חד וחד מייבם חדא דלמא מתרמיא ליה דידיה (ג) (א) מקצתן אחיו ומקצתן שאין אחיו האחיו חולצין ושאין אחיו מותר רב ספרא הכי קאמר ומקצתן אחיו מן האב ומקצתן אחיו מן האם חולצין ואחיו מן האב מייבמין מקצתן כהנים ומקצתן שאינן כהנים מייבמין מקצתן כהנים ומקצתן אחיו מן האם אלו ואלו חולצין ולא מייבמין חנו

מן האב ר' מאיר אומר יוליא. הואיל ואיכא לך אס: **וחכמים אומרים** יקיים. דלא דמיא לאחות האב מן האם דבהיא איכא לגזור משום אחותו מן האם דלמיה לה אבל אחות האם מן האב לא דמיא לאחותו מן האם: **ומותר בלשון אחיו.** ואפי' מאמו שנוול בהיותו עובד כוכבים ולא גזרו רבנן משום אשת אחיו הנוול אחריו דבקורבה גזרו רבנן אבל במידי דלא אחי אלא ע"י קידושין לא גזרו: **נשא אשה ובתה.** אגר דעלמא קאי שנשא בהיותו עובד כוכבים אשה ובתה ונתגיירו עמו דליו האי הנוול נקדושה לא נסיב אשה ובתה. וא"ת שנשא גיורות שנתגיירו האם והבת דלית להו קורבה דקטנן שנוול דמי למה לי גר אפי' ישראל נמי מצי למימר הכי: **כונס אחס** ומוילא אחס. דלא לימי למישרי בישראל אשה ובתה: **לכתחילה לא יכנס.** לקמן מפרש: **מותר בחמותו.** דכולי האי לא גזרו רבנן: **ואיכא דסני** אסור בחמותו. פלוגמיהו מפרש לקמן: **הך דאמור רבנן יקיים.** כגון אחותו מן האב וחברותיה: **קלש ליה איסורא.** דלגבי ישראל אינה צריכה: פלוגמא דר' ישמעאל ור' עקיבא מפרש [לעיל] בהאשה רבה (דף טז:):

מתני' שנתערבו ולדותיהן זכרים יש לכל אחת בן ודאי שלא נתערבו: **ארבעה חולצין לאחת.** בן ודאי של כל אחת מן הארבע חולצין לאחת מהן דכל חד ספק ליה בלשון אחיו וכן החמישית ישאנה ממה נפשך אס בשע אחיו היא הכי טוב ואס לאו הרי חלץ לה יבמה: **הוא ושגשה.** זה שייבם חולץ לאחירת ושלשה עמו והחמישי מייבם ממה נפשך ומחזירם השנים הללו וחולצין לשלישית ושנים עמיהן והחמישי מייבם וכן כולם ארבעה חולצין תחלה לפי שאין אחד רשאי לייבם עד שחלצו לה הארבעה דלא ליפגע ביבמה לשוק. וה"ה נמי דמנו ארבעה למיחלץ לכולהו והחמישי ישא את כולן אלא אמרינן בגמ' דהכי שפיר טפי דלמא לכל חד מתרמיא דידיה ומיקיימא מצות ייבום: **גמ'** דוקא מיחלץ. מכל ארבעה הודאין והדר יבומי לחמישי: **מאי הוא ושגשה.** מאי איכפת לן אי חלצי לה הך ארבעה גופייהו והאי דייבם לקמייתא לייבם נמי הך. ומשני לא ליבמה חד כו': הכי גרסינן **מקלסן אחיו ומקלסן שאין אחיו חולצין**

שאינ אחיו מייבמין מאי קאמר (א) **מקלסן אחיו** מן האב ומקלסן אחיו מן האם חולצין ואחיו מן האב מייבמין מקצתן כהנים ומקצתן שאינן כהנים מייבמין מקצתן כהנים ומקצתן אחיו מן האם אלו ואלו חולצין ולא מייבמין חנו

למיש דקפנע לא נאסרו לגבי נמי, ומשום קורבה נמי ליכא למיטש דקטנן שנוול דמי (ס). ושאר כל העריות. שבלות מחמת אישות מותרות להן לאיתווי אשת האב. אבל כלמו ואחות אשתו ליכא לרצויה. דהא בגר שהיתה לידמו בקדושה קיימא חיה לא יתיר לו כלל אשה אלא ביהדות, ולאמרי אחות אשתו נמי לא נאסרה אשתו ומוילא אשתו והוא הדין לשתי אחיות (ס). נשא אשה ובתה. אשאר גריס קאי כשנשא בגיורת ונתגיירו עמו, או נמי אהא קאי ומשום דהן גירות קאמר וה"ה ישראל בגמ' (ס). מתה אשתו מותר בחמותו. ואע"פ שקיימה לאשתו שנתגייר, דכן נה לא חזר על חמותו, דעלמא בלית מקדושה ובי וממנו ממש לא הוה אש"ג דנתגייר, דגר שנתגייר וכו' ואין קורבנות זה לזה (ס).

(א) [לעיל טז: מסנהדרין עו:];
(ב) [לקמן טז: ק:];
(ג) [מספ"ק פ"ק י"ב];
(ד) ס"ה ט"ט, (ה) רש"י מ"ז,
(ו) ס"ה ט"ט, ט"ט.

הגהות הב"ח

(א) נפרא בלשון אחיו
ובלשון כ"ל ותיבת מאמו
ממק: (ב) שם תנו רבנן
מקלסן אחיו ומקלסן
(ג) רש"י ד"ה י"ג מקלסן
וכי' מאי קאמר אמר רב
ספרא ד"ק מקלסן אחיו:
(ד) ד"ה ואחיו מן האב וכו'
מקלסן על ודאין כ"ל
ומיבת אחיו ממק:

הגהות הגר"א

[א] תוס' סד"ה אשת כו'
ומיהו יש כו'. י"ב להחמיר
דכרבי שמיס' וכו"פ העור
וכ"ה אכל הרמב"ם מפרש
דל"ע מותר בשמיסה דגר
אין לו שאר האב כלל ואינו
אסור אלא בחמותו מאס
ואחות אמו מאס ועוד אשת
אח מאס כ"ל וכו"פ
למטה לא דנסבה כשהוא
נכרי ומח' אמו דל"ל וכו'
לכתחלה אבל אינו מוילא רק
לאמו ואחותו מאמו דאלו
אסורין בגיורת ועי'
במהדרין ומש"ס ופסק
הל' כר"ע אבל בשע אשה
ובתה מודה כר"ע ועי' מוס'
ד"ה אשה כו' (ועמ"ס
רבינו צ"ד ספ"ק רס"ט
ס"ק ג' ט"ו):

מוסף רש"י

אחות האב מן האם
ויציא. כדכתיב את אביו,
וז' אחות אמו מן האב
(סנהדרין נח.). מן האב
רבי מאיר אומר ויציא.
מורה משום אחותו מן
האב. דכיון דשם נד שאר
האב כ"ג, אש"ג דמן האב
היא, אי צריכ' ליה אחי
לממיר און לנב אפילו שאר
אס, ואמי למשרי אפילו
אחותו מן האב, וכל שכן
אחות אמו ואחות אביו
מן האב (ס). והכ"מ
אומרים יקיים. ולא
גורין, והוא הדין להכותמו
ולדתו שלא בקדושה, והא'
דנקט הורמו שלא בקדושה
ולדתו בקדושה לא לא
למעט הורמו ולדתו שלא
בקדושה, אלא למעט
הורמו ולדתו בקדושה,
וכיון דדמי ליה ישראל
גזר ביה ר"מ דלמא אחי
לאחלופי בישראל, ואפילו
בשאר האב אפילו נולדו
אותן קרובות בהיותו כותי
(ס). ומותר באשת
אחיו. ואפילו מאמו ולאחר
מיתה ואפילו נשאה אחיו
משנתגייר או נשאה כשהוא
כותי ומשנתגייר קיימה
דאין אשת אח לגבי נה
ולכא למיטש שמה יאמרו
וכי' וכן אשת אחי האב וכן
כל הבלות מחמת אישות,
דכיון דלשמה יאמרו ליכא

אחות האב מן האם
ויציא. כדכתיב את אביו,
וז' אחות אמו מן האב
(סנהדרין נח.). מן האב
רבי מאיר אומר ויציא.
מורה משום אחותו מן
האב. דכיון דשם נד שאר
האב כ"ג, אש"ג דמן האב
היא, אי צריכ' ליה אחי
לממיר און לנב אפילו שאר
אס, ואמי למשרי אפילו
אחותו מן האב, וכל שכן
אחות אמו ואחות אביו
מן האב (ס). והכ"מ
אומרים יקיים. ולא
גורין, והוא הדין להכותמו
ולדתו שלא בקדושה, והא'
דנקט הורמו שלא בקדושה
ולדתו בקדושה לא לא
למעט הורמו ולדתו שלא
בקדושה, אלא למעט
הורמו ולדתו בקדושה,
וכיון דדמי ליה ישראל
גזר ביה ר"מ דלמא אחי
לאחלופי בישראל, ואפילו
בשאר האב אפילו נולדו
אותן קרובות בהיותו כותי
(ס). ומותר באשת
אחיו. ואפילו מאמו ולאחר
מיתה ואפילו נשאה אחיו
משנתגייר או נשאה כשהוא
כותי ומשנתגייר קיימה
דאין אשת אח לגבי נה
ולכא למיטש שמה יאמרו
וכי' וכן אשת אחי האב וכן
כל הבלות מחמת אישות,
דכיון דלשמה יאמרו ליכא